

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

2026 – 2030

Foto: Jonas Sjøgren, Destinasjon Trysil

***Vi har så mye godt og viktig å ta vare på.
Som vi har bygd opp sammen, som vi må bevare
sammen, og som vi fortsetter å skape sammen.***

H.M. Kongens nyttårstale 2026

Innholdsfortegnelse

1. Forord	2
2. Oppsummering og konklusjon	3
3. Mål og rammer for helhetlig ROS	6
4. Overordnede styrende dokumenter og avgrensninger	8
5. Kommunebeskrivelse	9
a) Landskap og klima.....	9
b) Offentlige institusjoner	10
c) Næringsliv, sysselsetting og frivillighet.....	10
d) Reiseliv.....	11
e) Demografi og folkehelse	12
f) Samferdsel og teknisk infrastruktur.....	12
g) Trysil i et sikkerhets- og forsvarsperspektiv	13
h) Framtidige utviklingstrender.....	14
6. Metode og arbeidsprosess	14
a) Organisering og prosess	15
b) Involvering.....	16
7. Identifikasjon av uønskede hendelser.....	16
8. Risiko- og sårbarhetsvurdering.....	18
a) Eksisterende og framtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen	18
b) Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen	20
c) Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.....	21
d) Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur	21
e) Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evne til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen er inntruffet	23
f) Behovet for befolkningsvarsling og evakuering.....	24
g) NATOs syv grunnleggende forventninger til motstandskraft	25
h) Sammendrag risiko- og sårbarhetsvurdering	27
9. Identifikasjon av tiltak og plan for oppfølging	28
10. Forslag til langsiktige mål og strategier.....	28
a) Langsiktige mål	28
b) Strategier for oppfølging	29
11. Referanser, veiledere og kilder	30
12. Vedlegg.....	30

1. Forord

«For kommunene innebærer oppfølging av kommunal beredskapsplikt å se samfunnssikkerhetsverdier og -utfordringer i et helhetlig perspektiv. Målet er å bygge trygge og robuste lokalsamfunn gjennom samarbeid mellom offentlige, private og frivillige samfunnssikkerhetsaktører».

(DSB, Veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt, 2018).

Trysil kommune opererer i et risikobilde preget av både et skjerpet sikkerhetspolitisk landskap og et klima i endring. Den nasjonale sikkerhetssituasjonen i 2026 viser økt internasjonal spenning og mer komplekse trusler, der Etterretningstjenesten (ETJ) peker på et stadig mer ustabil geopolitisk klima og økende stormaktsrivalisering. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) fremhever vedvarende utfordringer knyttet til spionasje, ekstremisme, trusler og sabotasje mot kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner. Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) viser samtidig til betydelige sårbarheter i digital og fysisk infrastruktur, særlig knyttet til økende digitalisering og gjentatte forsøk på påvirkning og kartlegging fra statlige aktører. Krigføring i ulike deler av verden, og den pågående krigen i Europa med Russlands destabiliserende rolle, har forsterket den sikkerhetspolitiske usikkerheten og bidratt til den mest alvorlige situasjonen i vår region siden andre verdenskrig. Norske myndigheter understreker at Norge må være bedre forberedt på sikkerhetspolitiske kriser og, i ytterste konsekvens, krig. Totalforsvarsåret 2026 er etablert for å styrke samhandlingen mellom sivile og militære aktører og øke den nasjonale motstandskraften.

Som en liten kommune påvirkes også Trysil av denne utviklingen. Økt internasjonal uro kan føre til press på nasjonale ressurser, økt behov for støtte til Forsvaret og større avhengighet av robuste samfunnsfunksjoner. Kommunen kan i perioder måtte håndtere konsekvenser av forsyningsutfordringer, økt belastning på kommunale tjenester og beredskapsapparatet, og utfordringer knyttet til mottak eller støtte til allierte styrker. For Trysil kommer dette i tillegg til risikoen som følger av økende klimatiske belastninger. Kommunen opplever gradvis mer og kraftigere nedbør og hyppigere ekstremvær, noe som øker belastningen på kritisk infrastruktur, vegnett, vann- og avløpssystemer og kraftforsyning. Vindhendelser fører i økende grad til strømstans, noe som påvirker både befolkningen, næringslivet og kommunens tjenesteproduksjon. Dette kan igjen medføre bortfall av elektronisk kommunikasjon (EKOM). Slike bortfall påvirker varsling, nødmeldingstjenester, kommunikasjon mellom beredskapsaktører og innbyggers tilgang til digitale tjenester, og kan dermed få store følgekonskvenser både for fastboende og sesongtilreisende. Som en av landets største hyttekommuner har Trysil store variasjoner i befolkningsbelastning gjennom året, noe som gjør kommunen ekstra sårbar dersom ekstremvær, strømstans eller EKOM-bortfall oppstår når befolkningsmengden er mangedoblet. Dette stiller høye krav til beredskapsplanlegging, kriseledelse og robusthet i kommunens kritiske tjenester.

Kombinasjonen av sikkerhetspolitiske endringer, krig i Europa og Midtøsten og et mer uforutsigbart klima innebærer at Trysil kommune må basere sine prioriteringer og beslutninger på oppdaterte risikovurderinger. Denne H-ROS-analysen danner et sentralt kunnskapsgrunnlag for å sikre robusthet, styrke totalforsvaret lokalt og videreutvikle kommunens beredskapsplanverk i møte med fremtidige utfordringer.

Figur 1. Arbeid med sikkerhet og beredskap er et kontinuerlig forbedringsarbeid.

Kommunene er viktige for grunnberedskapen i hele landet, og har et omfattende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, med blant annet ansvar for å forebygge at hendelser skjer. Trysil kommune skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og vi skal derfor jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, sammen med andre beredskapsaktører, frivilligheten og næringslivet. Dette er bærebjelkene i grunnberedskapen i Norge og viktig for samfunnets motstandsdyktighet.

Vi som kommune, befolkningen, nødetatene og andre beredskapsaktører må være forberedt på å håndtere hendelser som spenner fra det helt lokale med begrenset omfang, via større kriser med nasjonalt omfang, og i ytterste konsekvens til krig.

2. Oppsummering og konklusjon

Trysil kommune har utarbeidet ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (H-ROS). Arbeidet har i hovedsak pågått høsten og vinteren 2025/26. I helhetlig ROS for Trysil kommune 2026 - 2030 presenteres analyser som inneholder farer og trusler som kan utløse alvorlige hendelser som utfordrer kommunen og medfører behov for koordinering og samvirke. Felles for hendelsene er at de rammer flere viktige samfunnsverdier og kan få alvorlige konsekvenser. Kommunen har benyttet egne ressurser og kompetanse i arbeidet, men også involvert eksterne instanser og

beredskapsaktører. Utgangspunktet for den nye ROS-analysen er samarbeidet i regionen som ble påstartet i 2020. Videre har vi med oss den kompetanse og de erfaringer man har i organisasjonen, samt ulike nasjonale analyser, oppdaterte trusselvurderinger, veiledere, samt regionale, kommunale og tematiske kilder. Her nevnes eksempelvis Innlandets risiko- og sårbarhetsanalyse (FylkesROS) for 2022-2026. Arbeidet, prosessen og rapporten er med utgangspunkt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» fra 2022. Etter innhenting av data og analyse, ble uønskede hendelser samlet i risikomatriser. Deretter ble det valgt ut hvilke uønskede hendelser å fokusere særlig på. Risikomatrisen tar utgangspunkt i høyeste konsekvensverdi, kombinert med høyeste sannsynlighet. Arbeidet har avdekket tiltak som vil være viktige for å redusere kommunens risiko- og sårbarhet. Oppfølging av disse tiltakene er viktige for å redusere risiko. Trysil kommune er normalt en trygg kommune for innbyggerne og besøkende, men er sårbar når visse hendelser inntreffer. Kommunens kriseledelse vil kunne håndtere alvorlige hendelser dersom det settes inn tiltak, som enten allerede er en del av verktøykassa til kommunen, eller som foreslåtte tiltak.

Matrisen med forklaringer på neste side (figur 2) er et kortfattet sammendrag over risikobildet. Felles for de utvalgte hendelsene er at de rammer flere viktige samfunnsverdier og kan få alvorlige konsekvenser. De hendelsene som er analysert vil være alvorlige, men samtidig realistiske. Hendelsene som inngår i analysen omfatter eksempelvis ikke ulykker av mindre omfang, *hverdagshendelser*, og er dermed ikke en fullstendig liste over mulige alvorlige hendelser som kan ramme kommunen.

Risikobilde - Uønskede hendelser	Sannsynlighet	Kons liv/helse	Kons samfunn	Kons natur	Kons materiell	Samlet konsekvens	Usikkerhet	Risiko	Styrbarhet	Sårbarhet	Varsling	Evakuering
Brann, ulykker og annet												
1 Stor skogbrann	Høy	Svært lav	Lav	Lav	Lav	Lav	Lav	Middels	Middels	Middels	Mulig	Mulig
2 Brann sykehjem	Lav	Høy	Middels	Svært lav	Lav	Middels	Middels	Middels	Høy	Middels	Nei	Ja
3 Brann i skole	Lav	Lav	Lav	Svært lav	Høy	Middels	Lav	Lav	Høy	Middels	Mulig	Ja
4 Atomulykke	Lav	Middels	Høy	Middels	Lav	Middels	Høy	Middels	Middels	Middels	Ja	Nei
5 Storulykke industri	Høy	Lav	Lav	Svært lav	Middels	Lav	Lav	Middels	Høy	Lav	Mulig	Mulig
Sykdomsbilde												
6 Pandemi	Høy	Svært høy	Høy	Svært lav	Middels	Høy	Lav	Høy	Middels	Høy	Mulig	Nei
Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner												
7 EKOM bortfall	Høy	Lav	Middels	Lav	Svært lav	Lav	Lav	Middels	Middels	Høy	Nei	Nei
8 Svikt vannforsyning	Høy	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Lav	Lav	Høy	Lav	Mulig	Nei
9 Svikt strømforsyning	Svært høy	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Lav	Lav	Middels	Middels	Mulig	Mulig
10 CYBER-angrep	Høy	Lav	Middels	Svært lav	Høy	Middels	Middels	Høy	Middels	Høy	Ja	Nei
Naturhendelser												
11 Storfloam	Lav	Lav	Middels	Lav	Lav	Lav	Lav	Lav	Høy	Høy	Mulig	Mulig
12 Ekstremvær	Middels	Svært lav	Lav	Middels	Lav	Lav	Middels	Middels	Middels	Middels	Mulig	Ja
Tilskete hendelser												
13 PLIVO-hendelse	Lav	Middels	Lav	Svært lav	Svært lav	Middels	Lav	Middels	Høy	Lav	Mulig	Ja
14 Trussel mot kommunalt ansatte/politikere	Svært lav	Svært lav	Lav	Svært lav	Lav	Lav	Middels	Lav	Middels	Lav	Nei	Nei
Samferdsel												
15 Større trafikkulykke	Høy	Svært høy	Svært lav	Svært lav	Svært lav	Lav	Lav	Middels	Middels	Lav	Nei	Mulig
Annet												
16 Store arrangementer	Lav	Svært høy	Svært lav	Svært lav	Middels	Lav	Lav	Lav	Middels	Lav	Mulig	Mulig
17 Masseskadesituasjon	Svært lav	Svært høy	Lav	Svært lav	Svært lav	Lav	Middels	Lav	Middels	Middels	Nei	Ja
18 Sikkerhetspolitisk krise og krig	Middels	Svært høy	Svært høy	Lav	Høy	Svært høy	Høy	Høy	Høy	Høy	Ja	Ja

Figur 2: Total risiko- og sårbarhetsmatrise

FORKLARING

Sannsynlighet: hvor sannsynlig er det at hendelsen vil inntreffe?

Kons liv/helse: Konsekvenser for liv og helse, kan det oppstå dødsfall, skader og/eller sykdom?

Kons samfunn: Konsekvenser for samfunnsstabilitet, om hendelsen vil medføre manglende dekning av grunnleggende behov og forstyrrelser i dagliglivet.

Kons natur: Konsekvens natur og miljø, om hendelsen kan medføre langtidsskader på natur og miljø eller kulturminner.

Kons materiell: Konsekvenser materielt/økonomisk.

Samlet konsekvens: Samlet vurdering av konsekvens. Verdier fra svært lav – lav – middels – høy til svært høye konsekvenser av hendelsen.

Usikkerhet: hvor usikker vurderingen av selve hendelsen og hvilke konsekvenser den kan medføre er.

Risiko: samlet verdi basert på vurderinger av sannsynlighet, konsekvenser og usikkerhet.

Styrbarhet: I hvilken grad kommunen har mulighet til å påvirke risiko og sårbarhet ved hendelsen, gjennom ansvar, virkemidler og lovpålagt plikt til å følge opp flere av foreslåtte tiltak.

Sårbarhet: hvordan hendelsen kan påvirke vitale kommunale tjenester som f.eks. helse, pleie og omsorg, barnehagedrift, skole etc.

Varsling: Varsling av befolkningen. Det er politiet som har ansvar for befolkningsvarsling når det er fare for liv og helse. Kommunen kan også iverksette generell varsling f.eks. via sms og/eller andre informasjonstiltak.

Evakuering: Evakuering av befolkningen, om hele eller deler av befolkningen må evakueres.

Kommentarer til det totale risikobildet

- **Røde** felt indikerer at alvorsgraden er høy eller svært høy
- **Gule** felt indikerer at alvorsgraden er noe lavere
- **Grønne** felt indikerer at alvorsgraden er relativt lav

Det er også utarbeidet en klassisk samlematrise som visualiserer de ulike hendelsene i kategoriene *Sannsynlighet* og *Konsekvens*. Dette er egnet som et grovt oversiktsbilde, og medfører behov for dypere analyse. Likevel er det tydelig at det er hendelsene 6. Pandemi, 10. CYBER-angrep og 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig, som har størst sannsynlighet kombinert med størst konsekvens for kommunen.

Konsekvens →	1	2	3	4	5
Sannsynlighet ↓	Svært lav	Lav	Middels	Høy	Svært høy
5 - Svært sannsynlig	9				
4 - Sannsynlig	8	1, 5, 7, 15	10	6	
3 - Mindre sannsynlig		12			18
2 - Lite sannsynlig		11, 16	2, 3, 4, 13		
1 - Svært lite sannsynlig		14, 17			

Figur 3: Klassisk samlematrise

3. Mål og rammer for helhetlig ROS

Helhetlig ROS skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. plan- og bygningsloven, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet. Kommunal beredskapsplikt legger til grunn at kommunen tenker langsiktig, forebygger, har god kapasitet i tjenester og funksjoner og har en generisk beredskap for å stå imot og håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten. Endringer i det nasjonale trussel- og utfordringsbildet vil gi endringer i kommunens risiko- og sårbarhetsbilde. Slike forandringer vil gi behov for å oppdatere helhetlig ROS. Klimaendringer er et utviklingstrekk som krever en aktiv tilpasning til samfunnssikkerheten. Kommunen må forebygge og forberede seg på endringer i klima og ekstremværhendelser som vil inntreffe kanskje flere tiår fram i tid. Videre er også vi påvirket av en mer krevende geopolitisk og sikkerhetspolitisk situasjon, og må være forberedt, utrustet og trent til å leve i det mer utsatte sikkerhetslandskapet som vi har. Vi må bli mer bevisste og ha økt aktsomhet.

Sivilbeskyttelsesloven (§ 14 og 15) stiller krav om samfunnssikkerhet og beredskap gjennom kommunal beredskapsplikt. Til loven hører Forskrift om kommunal beredskapsplikt, som gir krav til innhold, involvering, oppfølging og oppdatering av helhetlig ROS. I § 2 heter det blant annet:

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) Eksisterende og framtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.*
- b) Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.*
- c) Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.*
- d) Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.*
- e) Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.*
- f) Behovet for befolkningsvarsling og evakuering.*

Analysen danner grunnlaget for kommunens arbeid for å redusere risiko og sårbarhet gjennom forebyggende arbeid, styrket beredskap og bedre evne til krisehåndtering, for derigjennom å redusere risiko for tap av liv og skade på helse, miljø og materielle verdier. Rapporten skal brukes som et grunnlag til å arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen, herunder utarbeidelse av langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging. Med utgangspunkt i helhetlig ROS utarbeides kommunens overordnede beredskapsplan og underliggende planer, og den ligger til også grunn for vurderinger om forhold som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.

Helhetlig ROS 2026 - 2030 bygger som beskrevet på en forankring i både det nasjonale og regionale trussel- og risikobildet. Resultatene danner grunnlag for videre beredskapsarbeid i kommunen, med sektorvise vurderinger på virksomhetsnivå. Denne hierarkiske tilnærmingen sikrer en systematisk prosess for å identifisere, vurdere og håndtere risikoer på alle nivåer av kommunen. Videre gir den retning for utvikling av langsiktige mål og strategier, og tiltaksliste med tilhørende plan for oppfølging. Trysil kommune vil i så måte sikre en helhetlig, proaktiv og effektiv tilnærming til risikostyring som strekker seg fra de overordnede nasjonale og regionale forholdene ned til de mer konkrete og lokale utfordringene på tjenestestedene.

Mandatet prosjektgruppen har arbeidet ut fra er følgende:

- Det skal gjennomføres en helhetlig ROS-analyse for Trysil kommune i henhold til kommunal beredskapsplikt. Arbeidet skal bidra til å øke kommunenes robusthet og gi innspill til risikoreduksjon og beredskap innen kritiske samfunnsfunksjoner og infrastruktur.
- Resultatene skal dokumenteres i en rapport, og det skal lages et forslag til plan for oppfølging av identifiserte tiltak og for kommunens videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Gjennom arbeidet vil Trysil kommune kunne oppnå følgende effekter:

- gi en oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen, og hvordan de påvirker kommunen,
- avdekke sårbarhet og gjensidige avhengigheter,
- avdekke sårbarheten i systemer og identifisere nøkkelpersonell/-kompetanse i kommunen,
- økt kompetanse og forståelse for tverrsektorielle risikoer, sårbarheter og gjensidig avhengighet,
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres,
- forebygge og redusere konsekvensene ved en uønsket hendelse ved å utarbeide og implementere reduserende tiltak,
- gi planleggingsgrunnlag og beslutningsstøtte i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap,
- dokumentasjon av oppfylte lovkrav.

4. Overordnede styrende dokumenter og avgrensninger

I utviklingen av rammeverket for ROS-analysen har det i all hovedsak blitt tatt utgangspunkt i følgende overordnede dokumenter:

- Lov om sivil beskyttelse og beredskap (sivilbeskyttelsesloven) (2025)
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011)
- Veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt (DSB: 2018)
- Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen (DSB:2022)
- Fylkes ROS Innlandet 2022-2026 (Statsforvalteren i Innlandet: 2022)

Analysen har i tillegg tatt utgangspunkt i enkelte tilgjengeliggjorte, gjennomførte interne og eksterne oversikter og risiko- og sårbarhetsanalyser. Dette inkluderer bl.a. utvalgte sektoranalyser for Trysil, Folkehelseoversikten (2023), tidligere påstartet ROS-analyse for kommunen samt regionale og nasjonale analyser.

I Trysil kommunes planstrategi for perioden 2023 – 2027, er helhetlig ROS (*Beredskapsplan og overordnet ROS-analyse*) prioritert som temaplan for rullering i løpet av valgperioden. Trysil kommunes forrige helhetlige ROS ble behandlet i kommunestyret 22. september 2015.

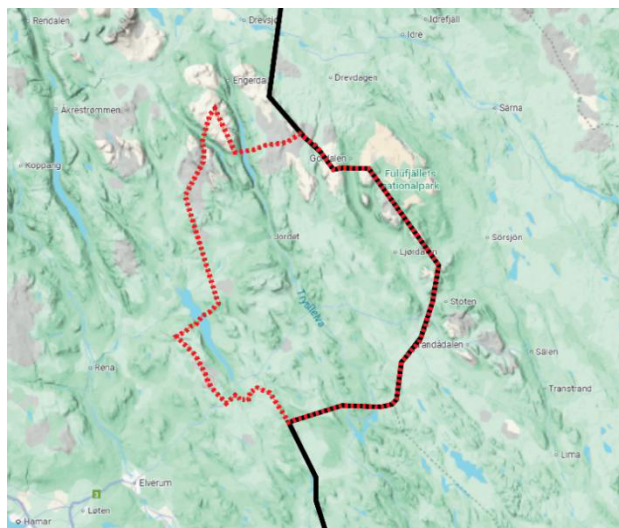
5. Kommunebeskrivelse

Trysil kommune ligger i Innlandet fylke og grenser til nabokommunene Engerdal, Rendalen, Åmot, Elverum og Våler. Trysil er en av Norges største grensekommuner mot Sverige og grenser mot de svenske kommunene Torsby i Värmlands län, og Malung-Sälén og Älvdalen i Dalarnas län. Som grensekommune til Sverige har Trysil betydelige trafikkstrømmer og grensepasseringer via blant annet Støa, Ljørdalen og Lutnes.

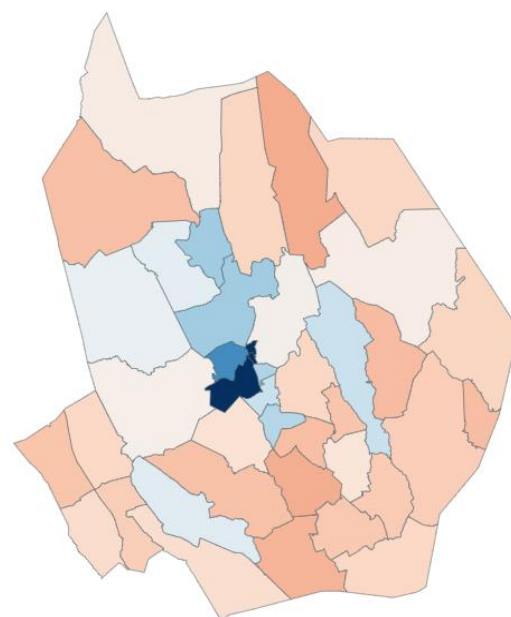
Kommunen har ca. 6 500 innbyggere. Bosetningen er svært spredt, med hovedtyngde rundt Innbygda og Nybergsund. Befolknings tettheten er to innbyggere per kvadratkilometer. Figur 5 viser befolkningsfordelingen i kommunens grunnkretser. Kommunesenteret er Innbygda som ligger midt i kommunen. Kommunen er spredtbygd med tettsteder/greider ut i flere retninger fra kommunesenteret.

a) Landskap og klima

Landskapet i Trysil er preget av slake åser dekket med barskog. Totalarealet for kommunen er 3 014 kvadratkilometer, noe som er relativt stort sett i norsk sammenheng. 73,5 kvadratkilometer av disse er vannareal. Det laveste punktet i kommunen er på ca. 300 m.o.h. ved Lutnes, det høyeste punktet er toppen av Tverrfjellet på 1 209 m.o.h. Regnet i produktivt areal er Trysil Norges største skogkommune, og skogarealet teller over 2 000 000 dekar. Skognæringen utgjør en viktig samfunnsfunksjon i kommunen, både som økonomisk bærebjelke og som en viktig beredskapsressurs gjennom tilgang på skogsmaskiner, veger og lokal kompetanse. Trysil har et innlandsklima med kalde vintre og milde til varme somre, med store variasjoner i temperatur og nedbør gjennom året. Gjennomsnittstemperaturen ligger på rundt 14°C om sommeren, -8°C for vinteren. Høyeste temperatur gjennom året er ca. 30°C og laveste temperatur er ca. -30°C. Årlig nedbør er omtrent 987 mm, hvorav rundt 200 cm er snø. Det er nedbør selv i den tørreste måneden, som er mars.

Figur 4: Rødstiplet linje viser Trysils kommunegrense. Svart linje viser nasjonal grense mot Sverige.

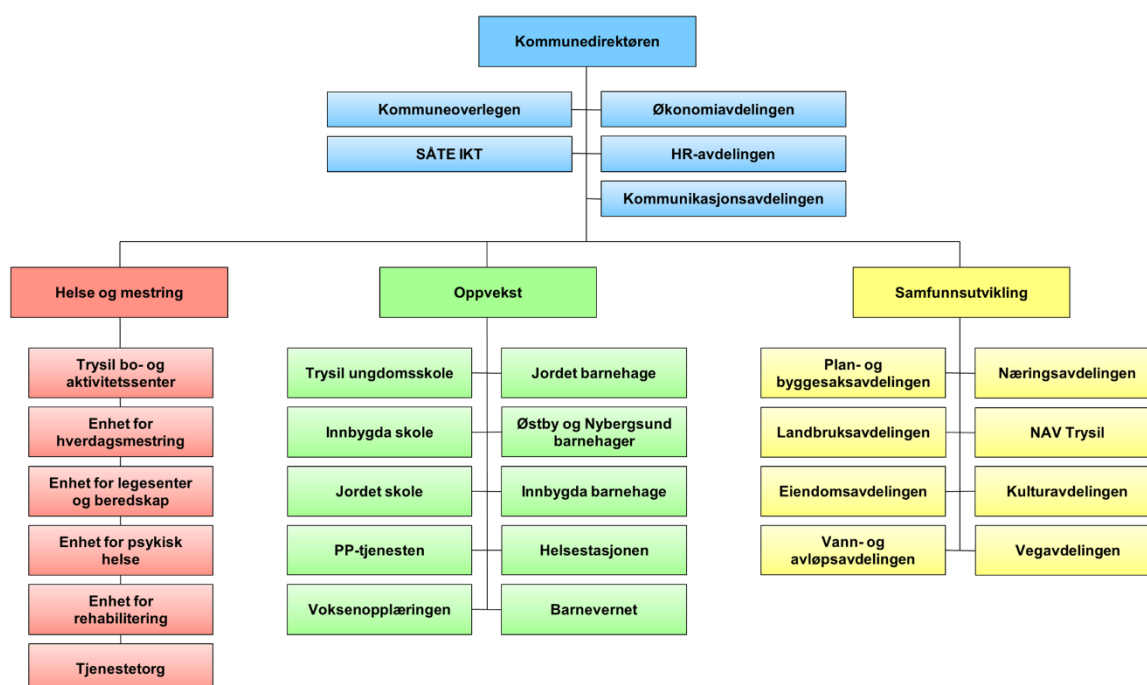

Figur 5: Befolkningsfordeling i kommunen. Mørk rød viser lavest tetthet. Mørk blå viser høyest tetthet. (Illustrasjon fra Telemarksforskning).

Trysilelva er et av de mest vannrike vassdragene i Innlandet. Som internasjonalt vassdrag krever elva særskilt varsling, koordinering og samarbeid med svenske myndigheter. Mange fritidsboliger og bebyggelse ligger nær elva og mindre bekker, noe som øker sårbarheten ved høy vannstand og gjør forebygging og arealforvaltning spesielt viktig.

b) Offentlige institusjoner

Trysil kommune styres etter formannskapsmodellen, med kommunestyret som øverste politiske myndighet. Kommunestyret består av 25 folkevalgte representanter fra seks politiske partier. Kommunedirektøren og kommunalsjefene for de tre sektorene oppvekst, samfunnsutvikling og helse og mestring utgjør kommunens øverste administrative ledelse, og har et totalansvar for hele organisasjonen. Kommunalsjefene har kommunedirektørens fullmakter innen sine tjenesteområder.

Figur 6: Administrativ organisering av Trysil kommune

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen (MHBR) er et interkommunalt selskap der Trysil er en av 11 eierkommuner. Dagens brannberedskap i Trysil kommune består av totalt 17 mannskaper, i tillegg er det 26 stk. i skogbrannreserve. Statistisk sett har MHBR hatt mellom 100-150 utrykninger i året de siste sju årene. De fleste utrykninger har vært brannalarm hos bedrifter, trafikkulykker og helseoppdrag. Kommunen har en ny og moderne brannstasjon som ble åpnet i mai 2025.

c) Næringsliv, sysselsetting og frivillighet

Det er totalt litt over 1 000 bedrifter i Trysil. På slutten av 2025 var det 1 735 arbeidsplasser i næringslivet, mens det var 979 arbeidsplasser i det offentlige. I basisnæringene er mange av arbeidsplassene innenfor bransjene landbruk, annen

industri og el-produksjon. Mange av arbeidsplassene er også i besøksnæringene, spesielt innen overnatting og aktiviteter. Offentlig sektor med kommunen er største arbeidsgiver. De aller fleste som har arbeid, jobber i egen kommune og det er derfor få pendlere inn eller ut av kommunen.

Arbeidsmarkedet i Trysil er preget av sesongvariasjoner som følge av reiselivsnæringen i kommunen. Etterspørselen etter arbeidskraft er større i vintersesongen enn øvrige perioder av året. I vintersesongen er arbeidsledigheten i Trysil på nivå med gjennomsnittet for Innlandet. De resterende månedene av året ligger arbeidsledigheten i Trysil opp mot det dobbelte av gjennomsnittet for Innlandet. Vi kan derfor si at arbeidsmarkedet i Trysil er påvirket både av konjunkturer og strukturelle forhold. Sysselsettingsandelen til Trysil har vært lavere enn landsgjennomsnittet i alle årene vi har tall for. I 2025 var 62,8% av de mellom 15 og 74 år (yrkesaktiv alder) sysselsatt (Telemarksforskning). Landsgjennomsnittet var 67,8% dette året. Arbeidsledigheten er 3,7%, noe som er svært høyt sammenlignet med resten av fylket og gjennomsnitt for Norge. Andel uføre i aldersgruppen 18-67 år var 13,9% i andre kvartal 2025 (Innlandsstatistikk). Sesongarbeid gir perioder med høyere arbeidsledighet.

Andelen innbyggere med høyere utdanning i Trysil ligger lavere enn både fylkes- og landsgjennomsnittet. Dette innebærer at kommunen har en relativt liten andel med universitets- og høyskoleutdanning, noe som kan påvirke rekruttering til enkelte yrker og kommunens langsiktige kompetansebehov.

Trysil har en sterk frivillig kultur, og frivillige organisasjoner utgjør en viktig del av kommunens samlede beredskapsressurser, eksempelvis Røde kors hjelpekorps og Norske kvinners sanitetsforening (NKS). I en kommune med store avstander, spredt bosetting og mange besøkende er frivilligheten særlig betydningsfull, både som lokal kapasitet og som supplement til de profesjonelle nødetatene. I tillegg utgjør kultur en viktig del av vår felles beredskap og motstandskraft, gjennom arenaer og fellesskap, som igjen bidrar til sosial robusthet, tillit, psykososial helse og motstandskraft i befolkningen. Kommunen har gode tilbud for fysisk aktivitet, blant annet gjennom BUA og rimelig tilgang til skiutstyr. Kommunen bruker mindre midler på kultur enn sammenlignbare kommuner. Lange avstander, lite kollektivtilbud og få gang- og sykkelveier begrenser deltakelse i aktiviteter.

d) Reiseliv

Trysil er en av de største vinterdestinasjonene i landet. Det er stor sesongvariasjon i befolkningen, og kommunen er blant de i Norge med størst forskjell mellom antall fastboende og tilreisende. I høysesong kan det oppholde seg opptil 50 000 personer i kommunen, mer enn ti ganger det ordinære innbyggertallet. Denne kraftige befolkningsøkningen påvirker kapasiteten i helse- og legevaktstjenester, trafikk og ulykkesrisiko, vann- og avløpssystemer, brannberedskap og evakueringsmuligheter.

Trysilfjellet, med Norges største alpinanlegg, utgjør et omfattende aktivitets- og tjenesteområde, både som nasjonal turistdestinasjon og som teknisk anlegg med høy kompleksitet. Aktiviteten der har ringvirkninger for hele Innbygda, spesielt når det kommer til vann, avløp og renseanlegg og veg og trafikk.

Antall fritidsboliger i kommunen er 7 244. Hytteutbyggingen har i stor grad vært knyttet til Trysilfjellet og Innbygda/Nybergsund. En stor del av utbyggingsreserven på hyttetomter i kommunen ligger i andre deler av kommunen enn i Trysilfjellområdet.

Turismen utgjør rundt 1 000 000 gjestedøgn pr. år, hvor mange besøker legevakten grunnet akuttmedisinske tilstander og skader/ulykker. I perioden fra uke 50 til uke 18 er over 60% av pasientene ikke tilknyttet fastlege i Trysil, og 35% av disse er skadetilfeller. Dette har medført behov for økt bemanning både på leger og sykepleiere. Satsning på sykkelturisme har også berørt legevakten med akuttmedisinske tilstander og skader, som både er ressurskrevende og sammensatte.

e) Demografi og folkehelse

Fra 1980 til 2024 har befolkningstallet i kommunen gått ned med 20%. SSBs framskrivninger viser en nedgang mot 6 094 innbyggere i 2050. Framskrivning av befolkningen viser at antallet eldre over 80 år vil øke med 40% frem til 2040, og dette er en varig endring i befolkningssammensetningen, ikke bare en «bølge». Årsaken til dette er en ujevn alderssammensetning, der store deler av befolkningen er eldre kombinert med at det er stort fødselsunderskudd. Med bakgrunn i, blant annet vekst i andelen eldre i befolkningen, og tilføring av stadig nye oppgaver som kommunen skal løse, vil det fremover være flere med behov for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Levealderen er høyere enn i fylket, men lavere enn landsgjennomsnittet. Trysil har høyere forekomst og dødelighet av hjerte- og karsykdommer, men færre sykehusinnleggelse. Psykisk uhelse har vært høyere enn i landet, men nærmer seg nå landsgjennomsnittet. Muskel- og skjelettplager er mer utbredt enn nasjonalt. Demens forventes å øke betydelig fram mot 2050. Ungdom i Trysil bruker lite tobakk, men rapporterer økt skjermbruk. Kostholdsvaner er en utfordring, med mange som sjelden spiser frokost eller grønnsaker. Færre ungdommer rapporterer beruselse enn tidligere. En større andel barn lever i hushold med lav inntekt. Samtidig rapporterer barn og unge om god trivsel, lite mobbing og gode læringsmiljøer. Trysil har lite støy og luftforurensning, god vanntilførsel og rike friluftsmuligheter.

f) Samferdsel og teknisk infrastruktur

Kommunen drifter over 2 000 kilometer med kommunal veg. Den største trafikkmengden er på fylkesveg 26 og riksveg 25 mellom Innbygda og sørover mot Elverum. Riksvei 25 fungerer som kommunens viktigste transportåre og er i praksis livsnerven inn og ut av Trysil.

Trafikkbelastningen på vegene, både de kommunale, de fylkeskommunale og riksvegene, er langt høyere enn innbyggertallet skulle tilsi. Mange besøkende gir et stort trykk på vegnettet med mye trafikk i perioder, spesielt i helger og høytider. Det er utfordringer knyttet til trafikkavvikling i sentrum, både når det gjelder «intern trafikkavvikling», for eksempel rundt skole og legesenter, og økt trafikk i høysesongen i reiselivsnæringen. Dette gjelder særlig forbindelsen over Trysilelva og videre inn i sentrum fra nord.

Offentlig busstilbud mellom grender og sentrum dekker ikke behovet for persontransport i stor nok grad. Privatbilisme er helt nødvendig for å dekke transportbehovet. Det samme gjelder til og fra kommunen.

Kommunalt vann- og avløpsledningsnett i Trysil er godt utbygget i de sentrumsnære områdene. Det er likevel mange som ikke er koblet til det kommunale ledningsnettet. I hytteområder blir det stilt krav om felles renseanlegg. I tillegg er det mange separate avløpsanlegg, både på boliger og fritidsboliger. Belastningen på Innbygda renseanlegg begynner å nå maksimum hydraulisk kapasitet og derfor må anlegget utvides og kapasiteten dobles. Utfordringer innen vann og avløp er å være i forkant av større utbygginger med bygging av infrastruktur i form av ledningsnett, samt å ha tilstrekkelig med kapasitet til enhver tid.

Trysil kommune har satset aktivt, og lagt mye ressurser i utbyggingen av bredbånd i hele kommunen. Hele 99,98% av kommunen har tilgang til bredbånd.

Antall boliger i kommunen er 4 112 (SSB). I antall boliger inngår alle typer enheter, både bebodde og ubebodde. De siste årene har det vært stor etterspørsel etter boliger og boligtomter, særlig i og rundt Innbygda. Kommunen har i større grad måttet bidra med både strategiske grep og konkrete tiltak for å bedre boligsituasjonen. I tillegg er det et stort behov for utleieboliger av ulike størrelser. Sommerturisme har økt i Trysil, så behovet vil også være større utenom vintersesong enn det som har vært tilfellet fram til nå. Trysil har store sesongvariasjoner i strømforbruket, særlig som følge av reiselivsnæringen og driften av alpinanlegget. Kraftnettet er sårbart for linjefeil i skogsterreng, spesielt under uvær med tung snø eller sterk vind. Kommunen er avhengig av stabil strømforsyning til flere kritiske samfunnsfunksjoner, blant annet vannverk, renseanlegg, helse- og omsorgstjenester, næringsliv og serveringssteder.

g) Trysil i et sikkerhets- og forsvarsperspektiv

Trysil ligger i en region med betydelig militær tilstedeværelse og aktivitet gjennom nabokommunene Elverum og Åmot. Terningmoen i Elverum er en sentral base for Hæren og Heimevernet, med økende aktivitet og planer om ytterligere utbygging knyttet til rekruttutdanning og Forsvarets langsiktige satsing. I Åmot ligger Rena leir, Hærens hovedbase i Sør-Norge, med store øvingsområder og betydelig kapasitet for både nasjonale og allierte styrker, inkludert utbygging av nye mottakssentre for allierte soldater. Forsvarsaktiviteten i Elverum og Åmot påvirker også Trysil gjennom

øvingsaktivitet, logistikk og beredskapssamarbeid. Totalforsvaret understreker at sivilsamfunnet, inkludert kommuner som Trysil, spiller en nøkkelrolle i mottak av allierte, beredskapsplanlegging, kritisk infrastruktur og samfunnsrobusthet. Med Finland og Sverige som nye NATO-medlemmer styrkes det nordiske sikkerhetssamarbeidet ytterligere, og regionen rundt Trysil får økt strategisk betydning i totalforsvarssammenheng.

h) Framtidige utviklingstrender

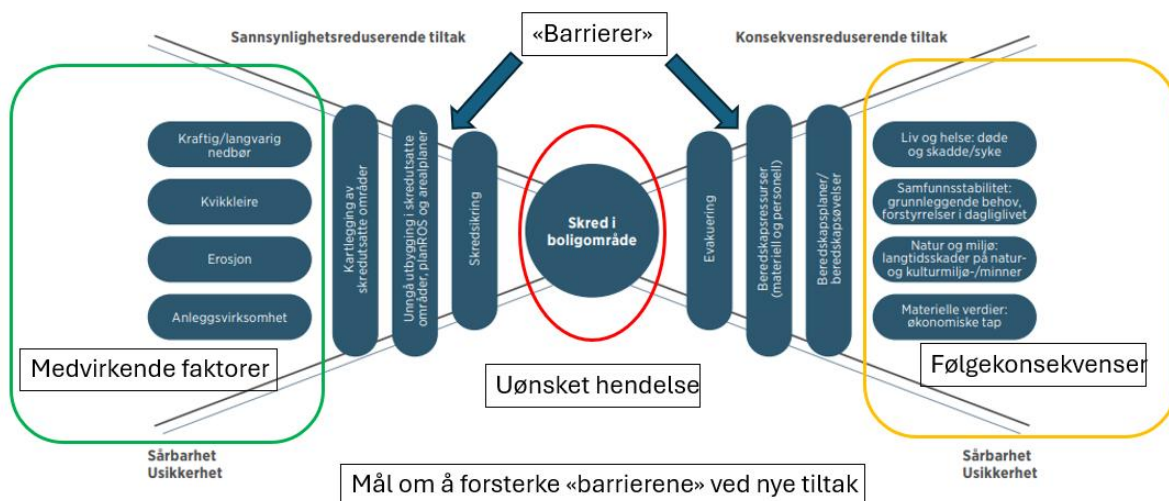
De største utfordringene for Trysil kommune de neste årene er i hovedsak utviklingen i demografien med en økende andel eldre og en presset kommuneøkonomi. Et næringsliv hvor reiselivet er en viktig katalysator medfører også utfordringer knyttet til vekst og bærekraft. Deltakelse i arbeidslivet er en annen sentral utfordring, hvor Trysil over flere år har hatt en lavere sysselsettingsandel enn både fylkes- og landsgjennomsnittet. Trysil har også noen levekårsutfordringer med negativ innvirkning på folkehelsen for enkelte grupper. Hvordan klare å opprettholde velferdstilbudet med en stram kommuneøkonomi blir en av de største utfordringene for kommunal tjenesteproduksjon i årene framover.

På grunn av klimaendringer forventes det større variasjon og mer vind- og nedbørsmengder som det er viktig å ta hensyn til i planlegging og helhetlig ROS. Et våtere og villere klima påvirker også våre områder av landet, der de tradisjonelle vårflommene i større vassdrag avløses av lokale oversvømmelser i bekker og åer som følge av nedbør på andre tider av året.

Nedbygging av naturområder er sammen med klimaendringene de største truslene mot naturmangfoldet. Natur er også en bidragsyter når det kommer til å forhindre blant annet flom, skred og skydd mot vind. Det er derfor viktig å ta vare på store sammenhengende naturområder og sikre grønne korridorer for forflytning og spredning av ulike arter og som kan stå imot uønskede hendelser. Det er ekstra viktig å unngå nedbygging av myr og bygging over tregrensa. Myr er en viktig bidragsyter til å redusere store mengder overvann.

6. Metode og arbeidsprosess

En helhetlig ROS-analyse gjennomgår et sett definerte fare- og ulykkeshendelser. Målet er å identifisere forebyggende og skadebegrensende tiltak som bidrar til å redusere kommunens samlede risiko og sårbarhet. En slik analyse skal bidra til å identifisere og prioritere risikoreduserende tiltak/barrierer. Disse barrierene kan både være forebyggende, det vil si at de skal hindre uønskede hendelser i å inntreffe, og skadebegrensende, det vil si at de skal begrense skadevirkningene hvis en uønsket hendelse inntreffer. I analysearbeidet er det benyttet det som defineres som «sløyfemodellen».

Figur 7: Sløfemodellen (DSB, 2022), tilpasset

Sløfemodellen er et verktøy som hjelper oss i å forstå og vurdere risiko i samfunnet. Figuren illustrerer de ulike aspektene man går gjennom og vurderer i risikoanalysen.

Vi har sett på hvordan disse hendelsene kan påvirke samfunnet gjennom beskrivelser av **risiko** og **sårbarhet**. Hva er konsekvensen? Hvor sårbare er vi? **Årsaker/medvirkende faktorer** til hvorfor de uønskede hendelsene kan oppstå er vurdert. Det er også identifisert hva som kan redusere muligheten for at hendelsene skjer, og hvordan vi kan begrense konsekvensene hvis de likevel inntreffer, gjennom **sannsynlighetsreduserende** og **konsekvensreduserende barrierer** eller **tiltak**, både eksisterende og forslag til nye. Eksisterende tiltak og barrierer er da forutsetninger for det risikonivået som er beskrevet, det er lagt til grunn at tiltak og barrierer er på plass og fungerer som de skal.

Videre er det gjort en vurdering av:

- **Konsekvenser** gitt at hendelsen inntreffer: Vi har sett på både forventede konsekvenser, og potensial for betydelig avvik mellom forventede og faktiske konsekvenser.
- **Sannsynlighet** for hendelsen: Basert på beskrivelsen hendelsene og deres årsaker og konsekvenser, angis sannsynlighet. Grunnlaget for sannsynlighet gis med henvisning til datagrunnlag, statistikkilder, risikovurderinger osv.
- Styrken i kunnskapsgrunnlaget, **usikkerhet**, er vurdert. Jo bedre kunnskapsgrunnlaget er, desto mer nøyaktig kan risikoen vurderes.
- **Styrbarhet** av hvor mye kommunen evner å styre begivenhetene og konsekvensene når hendelsen har inntrefft, og om kommunen selv har virkemidler til foreslått oppfølging.

a) Organisering og prosess

Det ble valgt å lede og gjennomføre arbeidet med interne ressurser. Dette for å gi en best mulig forankring og beholde kunnskapen i organisasjonen også etter at analysearbeidet avsluttes. Beredskapsleder har vært prosjekt- og prosessleder med

ansvar for kompetanseheving, forankringsarbeid, innhenting av informasjon, kontakt internt og eksternt, utarbeidelse og oppfølging av digital samarbeidsflate, gjennomføring og fasilitering av analysemøtene og utarbeidelse av rapporten. Med på arbeidet har beredskapsleder hatt en prosjektgruppe med representanter fra alle tjenesteområder i kommunen. Fra Helse og mestring ved enhetsleder psykisk helse og enhetsleder legesenter, fra Oppvekst ved leder helsestasjon og rådgiver oppvekst, og fra Samfunnsutvikling ved eiendomssjef, plansjef og samfunnsplanlegger.

Det er i arbeidet avholdt over 10 arbeidsmøter, med innledende opplæring før videre analyse og arbeid i egne arbeidsgrupper med involvering fra relevante. Deretter har prosjektgruppen kommet sammen og avstemt arbeidet og analysene, før sammenstilling av delrapport. Kommunedirektørens ledergruppe har vært styringsgruppe og Beredskapsrådet fungerer som referansegruppe.

Delrapport har vært delt med Beredskapsrådets medlemmer og nabokommuner i Sør-Østerdalsregionen for innspill, og senere behandlet i Beredskapsrådet. Prosjektgruppen har deretter utarbeidet tiltaksliste og endelig rapport.

b) Involvering

Underveis i arbeidet har kommunestyret, eksterne samvirkeaktører, kommuneledelsen og Beredskapsrådet hatt mulighet til å komme med innspill og delvis deltatt i analysearbeidet. I tillegg har fagkompetanse fra berørte og relevante tjenester og fagområder vært involvert i analysene i egne arbeidsgrupper.

7. Identifikasjon av uønskede hendelser

I arbeidsmøter er det diskutert hva som kan gå galt og deretter identifisert uønskede hendelser. For at mulige hendelser skulle bli gjenstand for nærmere analyse, ble følgende kriterier lagt til grunn:

- Er hendelsene komplekse og vil kunne gi følgehendelser?
- Kan hendelsene føre til alvorlige konsekvenser for samfunnsverdiene; liv og helse, samfunnsstabilitet, natur og miljø eller materielle verdier?
- Kan hendelsene påvirke på tvers av kommunens tjenester og eksterne aktører (overgå kapasitet i ordinære rutiner og grunnberedskap)?
- Kan hendelsene skape uro og frykt i befolkningen?

Videre har vi støttet oss på vurdering om det vil være behov for bistand fra andre kommuner eller eksterne regionale eller statlige ressurser, og om det vil være behov for innkalling og etablering av kommunal kriseledelse.

Metoden som er brukt i rapporten baserer seg på vurdering av sannsynlighet for at uønskede hendelser kan inntreffe og er gradert i tråd med standardverdiene i DSBs «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen». Dette gjelder både for sannsynlighet og konsekvenskategorier.

- Svært høy sannsynlighet for at hendelsen kan inntreffe i løpet av 100 år: >90%
  - = >1 gang i løpet av 10 år ($\approx \geq 10$ % per år),
- Høy sannsynlighet for at hendelsen kan inntreffe i løpet av 100 år: 70-90%
  - = 1 gang i løpet av 10 – 50 år ($\approx 2-10$ % per år),
- Middels sannsynlighet for at hendelsen kan inntreffe i løpet av 100 år: 40-69%
  - = 1 gang i løpet av 50 – 100 år ($\approx 1-2$ % per år),
- Lav sannsynlighet for at hendelsen kan inntreffe i løpet av 100 år: 10-39%
  - = 1 gang i løpet av 100 – 1000 år ($\approx 0,1-1$ % per år),
- Svært lav sannsynlighet for at hendelsen kan inntreffe i løpet av 100 år: <10%
  - = <1 gang i løpet av 1000 år ($\approx <0,1$ % per år).

Mulige konsekvenser av uønskede hendelser og hva disse kan medføre, er klassifisert i følgende konsekvenskategorier:

- 5 – svært store konsekvenser
- 4 – store konsekvenser
- 3 – middels konsekvenser
- 2 – små konsekvenser
- 1 – svært små konsekvenser
- 0 - ingen konsekvenser eller ikke relevant

Hendelser som er vurdert å være sannsynlige til svært sannsynlige og ha alvorlige til svært alvorlige konsekvenser, kan kreve tiltak og er plassert i rødt felt i risikomatriksen (kolonne risiko). Enkelte hendelser kan være lite sannsynlige, men konsekvensene er så store at disse likevel vurderes for tiltak, særlig når det dreier seg om å drøfte hendelsene i samband med beredskapsplanverk. Det er svært vanskelig å fastslå nøyaktig hvor sannsynlig en hendelse kan være, bare basert på tilgjengelig statistikk, erfaringer og tanker. Derfor er det i vurderingene også lagt inn relativt stor grad av skjønn basert på kjennskap til lokale forhold.

Når det har vært tvil, er det valgt verdier som er mer sannsynlig enn mindre sannsynlig for å være på den sikre siden. Det samme forholdet gjelder for mulige konsekvenser. Malen for å beskrive de uønskede hendelsene som er analysert, er hentet fra DSBs veileder. ROS-analysen er et teoretisk instrument for å vurdere om risiko er akseptabel eller ikke, og vil aldri kunne gi en eksakt analyse i forhold til konsekvenser. Prosjektet har satt fokus mot sårbarhet for ivaretagelse av kritiske samfunnsfunksjoner, konsekvenser for liv og helse, stabilitet, totale konsekvenser, risiko og styrbarhet når hendelsene oppstår. Dersom hendelsene som er omtalt i rapporten enten har middels eller høy risiko og/eller har middels eller høy sårbarhet, har dette hatt betydning for hvilke tiltak, som kan redusere sannsynligheten for at hendelsen inntreffer eller kan redusere konsekvensene.

De utvalgte hendelsene er ikke ment å være uttømmende, og vil måtte utvikles med ytterligere analyser av uønskede hendelser, basert på erfaringer, endringer i

risikobildet og ny kunnskap. Dette må tas videre i det helhetlige arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.

Det er i analysene tatt utgangspunkt i konsekvenstyper knyttet til de samfunnsverdier som er angitt veilederen fra DSB. Disse er så tilpasset Trysil kommune ved at intervallene er justert og definert av prosjektgruppen, ut ifra befolkningsmengde og kommunestørrelse. Eksempelvis for samfunnsverdien Liv og helse og for konsekvenstypen Skadde/syke, gir over 17 skadde/syke ved en uønsket hendelse konsekvenskategori 5, altså svært store konsekvenser for kommunen.

Samfunnsverdier	Konsekvenstyper
LIV OG HELSE	Dødsfall
	Alvorlig skadde og syke
SAMFUNNSSTABILITET	Manglende dekning av grunnleggende behov
	Forstyrrelser i dagliglivet
NATUR OG MILJØ	Langtidsskader på naturmiljø
	Langtidsskader på kulturmiljø/-minner
MATERIELLE VERDIER	Direkte økonomiske tap
	Indirekte økonomiske tap

8. Risiko- og sårbarhetsvurdering

Risiko og sårbarhet, med konsekvens, konsekvensreducerende tiltak og mottiltak er vurdert konkret i analysene for den enkelte hendelse. Vurderingene danner grunnlag for å foreslå nye tiltak eller forsterking av eksisterende tiltak, utarbeiding av plan for oppfølging og oppdatering av beredskapsplaner.

Her følger en oppsummering av hendelsene sett i sammenheng mot Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2, a-f.

a) Eksisterende og framtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen

Tabellen under, som er et utdrag fra den samlede risikomatriksen for de vurderte uønskede hendelsene, viser hendelsenes score på sårbarhet, sannsynlighet, konsekvens, risiko og styrbarhet. Det er tatt hensyn til kommunens beliggenhet samt klima- og risikomessige forhold som er omtalt i kap. 5 Kommunebeskrivelse. En slik vurdering vil kunne medføre at en hendelse med middels konsekvenser ikke blir undersøkt nærmere fordi man vurderer dem som lite sannsynlige. Hendelser med gul (middels sårbarhet eller middels risiko) eller rød farge (høy sårbarhet eller høy risiko) i risikofeltet må tas med for en nærmere analyse av mulige nye eller forsterkede tiltak inn i handlingsplanen, eksempelvis hendelse 4. Atomulykke og 13. PLIVO-hendelse.

	Risikobilde - Uønskede hendelser	Sårbarhet	Sannsynlighet	Samlet konsekvens	Risiko	Styrbarhet
	Brann, ulykker og annet					
1	Stor skogbrann	Middels	Høy	Lav	Middels	Middels
2	Brann sykehjem	Middels	Lav	Middels	Middels	Høy
3	Brann i skole	Middels	Lav	Middels	Lav	Høy
4	Atomulykke	Middels	Lav	Middels	Middels	Middels
5	Storulykke industri	Lav	Høy	Lav	Middels	Høy
	Sykdomsbilde					
6	Pandemi	Høy	Høy	Høy	Høy	Middels
	Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner					
7	EKOM bortfall	Høy	Høy	Lav	Middels	Middels
8	Svikt vannforsyning	Lav	Høy	Svært lav	Lav	Høy
9	Svikt strømforsyning	Middels	Svært høy	Svært lav	Lav	Middels
10	CYBER-angrep	Høy	Høy	Middels	Høy	Middels
	Naturhendelser					
11	Storflom	Høy	Lav	Lav	Lav	Middels
12	Ekstremvær	Middels	Middels	Lav	Middels	Middels
	Tilsiktede hendelser					
13	PLIVO-hendelse	Lav	Lav	Middels	Middels	Høy
14	Trussel mot kommunalt ansatte/politikere	Lav	Svært lav	Lav	Lav	Middels
	Samferdsel					
15	Større trafikkulykke	Lav	Høy	Lav	Middels	Middels
	Annet					
16	Store arrangementer	Lav	Lav	Lav	Lav	Middels
17	Masseskadesituasjon	Middels	Svært lav	Lav	Lav	Middels
18	Sikkerhetspolitisk krise og krig	Høy	Middels	Svært høy	Høy	Høy

Figur 8: risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen

Sårbarhet: hvordan hendelsen kan påvirke vitale kommunale tjenester som f.eks. helse, pleie og omsorg, barnehagedrift, skole etc.

Sannsynlighet: hvor sannsynlig er det at hendelsen vil inntreffe?

Samlet konsekvens: Samlet vurdering av konsekvens – verdier fra svært lav – lav – middels – høy til svært høye konsekvenser av hendelsen.

Risiko: samlet verdi basert på vurderinger av sannsynlighet, konsekvenser og usikkerhet.

Styrbarhet: I hvilken grad kommunen har mulighet til å påvirke risiko og sårbarhet ved hendelsen, gjennom ansvar, virkemidler og lovpålagt plikt til å følge opp flere av foreslåtte tiltak.

Sårbarheten i matrisen ovenfor er tolket som henholdsvis lav (grønn farge), middels (gul farge) eller høy (rød farge) som følge av forklaring utarbeidet i den enkelte analyse.

- **Lav sårbarhet** betyr at kommunale tjenester blir lite påvirket av hendelsen.
- **Middels sårbarhet** betyr at kommunale tjenester kan bli rammet til en viss grad.
- **Høy sårbarhet** betyr at kommunale tjenester kan bli rammet i stor grad.

De mest alvorlige hendelsene har minimum gul kategori enten som risiko (sannsynlighet x konsekvens) og/eller sårbarhet. Ved sårbarhet mener vi kommuneorganisasjonens evne til å opprettholde kritisk tjenesteyting under hendelsen. De mest alvorlige hendelsene som kan inntreffe når det gjelder risiko og sårbarhet er:

- 6. Pandemi
- 7. EKOM-bortfall
- 10. CYBER-angrep
- 11. Flom
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig

Disse hendelsene krever særskilt oppmerksomhet i arbeidet med å foreslå tiltak, som enten kan redusere sannsynligheten for at hendelsen inntreffer, eller at konsekvensene kan bli redusert hvis anbefalte tiltak blir iverksatt.

b) Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen

Når det skjer alvorlige hendelser i nabokommuner, som eksempelvis ekstremvær, bortfall av elektronisk kommunikasjon (EKOM) eller skogbrann, må nabokommunene være forberedt på å yte bistand til hverandre. Når disse hendelsene inntreffer er det viktig at kriseledelsen i den aktuelle kommunen, der hendelsen skjer, har tett dialog med nabokommunene og statsforvalterens avdeling for samfunnssikkerhet og beredskap. Dette for å kunne yte bistand begge veier, men også for å kunne oppdatere risikobildet i den aktuelle situasjonen best mulig. Trysil kommune har også nabokommuner på svensk side, og grunnlag for samvirke på tvers må opparbeides og vedlikeholdes der også. I vår analyse er det indentifisert om hendelsen berører våre nabokommuner, at de ubetinget *vil* bli involvert, eller at det er behov for støtte fra eller til, ved følgende hendelser:

- 2. Brann sykehjem
- 4. Atomulykke
- 6. Pandemi
- 10. CYBER-angrep
- 16. Store arrangementer
- 17. Masseskadesituasjon
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig

Det er selvfølgelig sannsynlig og mulig at nabokommuner også *kan* bli berørt og/eller involvert ved andre hendelser, som eksempelvis 12. Ekstremvær og/eller 7. EKOM-bortfall.

c) Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
Matrisen under viser hvilke hendelser som med stor sannsynlighet/ubetinget vil påvirke andre hendelser og dermed skape følgekonskvenser og/eller svikt i visse kritiske samfunnsfunksjoner:

Uønskede hendelser		Uønskede hendelser																	
Uønskede hendelser																			
	1. Stor skogbrann	2. Brann sykehjem	3. Brann i skole	4. Atomulykke	5. Storulykke industri	6. Pandemi	7. EKOM bortfall	8. Svikt vannforsyning	9. Svikt strømforsyning	10. CYBER-angrep	11. Storflo	12. Ekstremvær	13. PLIVO-hendelse	14. Trussel mot kommunalt ansatte/politikere	15. Større trafikkulykke	16. Store arrangementer	17. Masseskadesituasjon	18. Sikkerhetspolitisk krise og krig	
1. Stor skogbrann																			
2. Brann sykehjem																			
3. Brann i skole																			
4. Atomulykke																			
5. Storulykke industri																			
6. Pandemi																			
7. EKOM bortfall																			
8. Svikt vannforsyning																			
9. Svikt strømforsyning																			
10. CYBER-angrep																			
11. Storflo																			
12. Ekstremvær																			
13. PLIVO-hendelse																			
14. Trussel mot kommunalt ansatte/politikere																			
15. Større trafikkulykke																			
16. Store arrangementer																			
17. Masseskadesituasjon																			
18. Sikkerhetspolitisk krise og krig																			

Figur 9: hvordan hendelser kan påvirke hverandre

Her er det vurdert at hendelsene 10. CYBER-angrep, 12. Ekstremvær og 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig som i størst grad påvirker andre hendelser.

d) Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur

Det er generelt stor gjensidig avhengighet mellom ulike kritiske samfunnsfunksjoner og infrastrukturer. Det er derfor viktig å være bevisst på at en uønsket hendelse kan utløse følgehendelser. Rammeverket for kritiske samfunnsfunksjoner (KIKS) er forankret i Samfunnssikkerhetsinstruksen til departementene, og omfatter funksjoner som defineres som kritiske hvis samfunnet ikke kan klare seg uten dem i syv dager eller mindre, uten at det går ut over liv, helse eller andre grunnleggende behov. Hvis strømforsyningen skulle svikte, vil dette etter hvert kunne medføre bortfall av EKOM, samt at lys og varme forsvinner. Da må kommunen med stor sannsynlighet være forberedt på alternative kommunikasjonsplattformer for å skaffe og nå ut med informasjon, samt å potensielt evakuere innbyggere.

Matrisen nedenfor viser hvilke kritiske samfunnsfunksjoner som kan bli berørt under ulike hendelser:

Uønskede hendelser	Kritiske samfunnsfunksjoner som blir berørt													
	Forsyning av mat, varme og medisiner	Evne til å ta imot evakuerte	Forsyning av energi	Forsyning av drivstoff	Elektronisk kommunikasjon og IKT	Vann- og avløpshåndtering	Fremkommelighet og transport	Oppfølging av særlig sårbare grupper	Nødvendige helse- og omsorgstjenester	Sosialtjenester	Nød- og redningstjeneste	Styringsevne og kriseledelse	Krisekommunikasjon	
Brann, ulykker og annet														
1	Stor skogbrann		X	X		X		X			X	X	X	X
2	Brann sykehjem		X					X	X	X	X	X	X	X
3	Brann i skole		X					X	X	X	X	X	X	X
4	Atomulykke	X				X		X	X	X		X	X	X
5	Storulykke industri		X	X					X		X	X	X	X
Sykdomsbilde														
6	Pandemi mennesker	X						X	X	X		X	X	X
Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner														
7	EKOM bortfall				X	X		X	X			X	X	X
8	Svikt vannforsyning	X				X		X	X			X	X	X
9	Svikt strømforsyning	X	X	X		X	X	X	X			X	X	X
10	CYBER-angrep				X	X		X	X			X	X	X
Naturhendelser														
11	Størflom		X			X	X	X	X		X	X	X	X
12	Ekstremvær	X		X		X	X	X	X		X	X	X	X
Tilsiktede hendelser														
13	PLIVO-hendelse		X					X	X		X	X	X	X
14	Trussel mot kommunalt ansatte/politikere								X			X	X	X
Samferdsel														
15	Større trafikkulykke		X				X	X	X	X	X	X	X	X
Annet														
16	Store arrangementer		X					X	X		X	X	X	X
17	Masseskadesituasjon		X				X		X		X	X	X	X
18	Sikkerhetspolitisk krise og krig	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 10: Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner

Gjennomgående i våre vurderinger er at alle hendelsene vil berøre kriseledelsen i større eller mindre grad, og dermed også behov for krisekommunikasjon. Videre er det gjort vurderinger på hvilke samfunnsfunksjoner som kan bli berørt av de ulike hendelsene og dermed skape svikt, noe som igjen medfører ekstra årvåkenhet knyttet til dette ved de ulike hendelser. Dette kan leses ut fra matrisen, men for å eksemplifisere ser vi at hendelse 1. Stor skogbrann kan medføre behov for evakuering, mulig påvirke fremkommelighet og transport og medføre bortfall av kraftforsyning, og dermed også mulig få konsekvenser for samfunnsfunksjonene vann- og avløp og EKOM. Det er også verdt å merke seg at hendelse 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig er vurdert å kunne berøre alle kritiske samfunnsfunksjoner, samt at 8. Svikt i strømforsyning og 12. Ekstremvær også kan medføre svikt i flere kritiske samfunnsfunksjoner.

e) Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evne til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen er inntruffet

	Risikobilde - Uønskede hendelser	Sårbarhet	Samlet konsekvens	Styrbarhet
	Brann, ulykker og annet			
1	Stor skogbrann	Middels	Lav	Middels
2	Brann sykehjem	Middels	Middels	Høy
3	Brann i skole	Middels	Middels	Høy
4	Atomulykke	Middels	Middels	Middels
5	Storulykke industri	Lav	Lav	Høy
	Sykdomsbilde			
6	Pandemi	Høy	Høy	Middels
	Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner			
7	EKOM bortfall	Høy	Lav	Middels
8	Svikt vannforsyning	Lav	Svært lav	Høy
9	Svikt strømforsyning	Middels	Svært lav	Middels
10	CYBER-angrep	Høy	Middels	Middels
	Naturhendelser			
11	Storflom	Høy	Lav	Høy
12	Ekstremvær	Middels	Lav	Middels
	Tilsiktede hendelser			
13	PLIVO-hendelse	Middels	Middels	Høy
14	Trussel mot kommunalt ansatte/politikere	Middels	Lav	Middels
	Samferdsel			
15	Større trafikkulykke	Middels	Lav	Middels
	Annet			
16	Store arrangementer	Lav	Lav	Middels
17	Masseskadesituasjon	Middels	Lav	Middels
18	Sikkerhetspolitisk krise og krig	Høy	Svært høy	Høy

Figur 11: Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet

Sårbarhet: hvordan hendelsen kan påvirke vitale kommunale tjenester som f.eks. helse, pleie og omsorg, barnehagedrift, skole etc.

Samlet konsekvens: Samlet vurdering av konsekvens – verdier fra svært lav – lav – middels – høy til svært høye konsekvenser av hendelsen.

Styrbarhet: I hvilken grad kommunen har mulighet til å påvirke risiko og sårbarhet ved hendelsen, gjennom ansvar, virkemidler og lovpålagt plikt til å følge opp flere av foreslåtte tiltak.

Bildet over viser at sårbarheten, om kommunens kritiske tjenesteproduksjon kan bli rammet til en viss grad eller mye, er mest alvorlig for hendelsene:

- 6. Pandemi
- 7. EKOM-bortfall
- 10. CYBER-angrep
- 11. Storflom
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig.

f) Behovet for befolkningsvarsling og evakuering

I våre analyser har vi gjort vurdering på om, og i hvilken grad, det er behov for varsling av befolkningen og/eller om evakuering kan bli nødvendig.

For varsling, ikke informasjon, har vi lagt til grunn *umiddelbar befolkningsvarsling*, forstått som at befolkningen, eller en konkret del av denne eller gruppe, må varsles umiddelbart for å beskytte samfunnsverdier. Derav er det gitt kategori **Rød/Ja** i matrisen. Videre er det vurdert som **Gul/Mulig** i de hendelser der hendelsen kan medføre behov for varsling av hele eller deler av befolkningen, eller at dette er betinget av andre forhold, som eksempelvis behov for *informasjon* til befolkningen. Her må vi derfor være forberedt på at varsling kan bli nødvendig. Ved **Grønn/Nei** er det vurdert at det mest sannsynlig ikke vil være behov for varsling, men informasjon kan likevel være fornuftig.

	Risikobilde - Uønskede hendelser	Varsling	Evakuering
	Brann, ulykker og annet		
1	Stor skogbrann	Mulig	Mulig
2	Brann sykehjem	Nei	Ja
3	Brann i skole	Mulig	Ja
4	Atomulykke	Ja	Nei
5	Storulykke industri	Mulig	Mulig
	Sykdomsbilde		
6	Pandemi	Mulig	Nei
	Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner		
7	EKOM bortfall	Nei	Nei
8	Svikt vannforsyning	Mulig	Nei
9	Svikt strømforsyning	Mulig	Mulig
10	CYBER-angrep	Ja	Nei
	Naturhendelser		
11	Storflom	Mulig	Mulig
12	Ekstremvær	Mulig	Ja
	Tilsiktede hendelser		
13	PLIVO-hendelse	Mulig	Ja
14	Trussel mot kommunalt ansatte/politikere	Nei	Nei
	Samferdsel		
15	Større trafikkulykke	Nei	Mulig
	Annet		
16	Store arrangementer	Mulig	Mulig
17	Masseskadesituasjon	Nei	Ja
18	Sikkerhetspolitisk krise og krig	Ja	Ja

Figur 12: Behov for befolkningsvarsling og evakuering

Umiddelbar befolkningsvarsling, av hele eller deler av befolkningen, er vurdert å være nødvendig ved følgende hendelser:

- 4. Atomulykke
- 10. CYBER-angrep
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig

De samme vurderingene er gjort for hendelsenes medførende behov for evakuering av mennesker, i større eller mindre grad. Dette har ingen sammenheng med behovet for varsling. Det er de samme kategoriene som er brukt, og det ses også opp mot eventuelt behov for å etablere evakuerte- og pårørendesenter (EPS). Derav at det ved **Rød/Ja** vil være behov, mens det ved **Gul/Mulig** er betinget av andre forhold, og/eller vurdert som mulig. Behov for evakuering, og/eller etablering av EPS, er vurdert å være nødvendig ved følgende hendelser:

- 2. Brann sykehjem
- 3. Brann i skole
- 12. Ekstremvær
- 13. PLIVO-hendelse
- 17. Masseskadesituasjon
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig

g) NATOs syv grunnleggende forventninger til motstandskraft

NATOs medlemsland har vedtatt syv grunnleggende forventninger (*7 baseline requirements*) til medlemslandene og deres motstandskraft i kritiske sivile samfunnsfunksjoner. Disse er:

- *sikkerhet for kontinuitet i nasjonale styringssystemer og kritiske offentlige tjenester, selv under alvorlige kriser,*
- *robust energiforsyning,*
- *evnen til å håndtere ukontrollerte forflytninger av mennesker,*
- *robust mat- og vannforsyning,*
- *evne til å håndtere masseskadesituasjoner,*
- *robuste sivile kommunikasjonssystemer*
- *robuste transportsystemer.*

Selv om dette er krav formelt rettet mot medlemslandene, så er det kommunene som leverer, koordinerer og opprettholder mange av de funksjonene NATO forventer skal fungere i krise og krig. Kommunene er førstelinje i krisehåndtering, og eier og drifter av flere kritiske samfunnsfunksjoner. NATO-kravene kan ikke oppfylles uten fungerende kommuner. Kommunens beredskapsarbeid skal bidra til nasjonal og alliert motstandsdyktighet ved å sikre kontinuitet i kritiske samfunnsfunksjoner, uansett hvor vi befinner oss i konfliktspekteret. Dette er forankret i kommunal beredskapsplikt, totalforsvarskonseptet og NATOs syv forventninger for sivil beredskap.

Trysil kommunes oppgave er å levere tjenester og ivareta våre oppgaver så nært normalen som mulig, uansett hendelse, krise eller krig. Vår jobb er å opprettholde viktige funksjoner, også når vi står i svært krevende situasjoner, og gjennom det bidra til å opprettholde og styrke det sivile samfunnets totale motstandskraft. Da kan øvrige deler av samfunnet prioritere sine felles beredskapsressurser dit det er aller mest behov, og det sivile samfunnets evne til å understøtte militær innsats blir best mulig. Det er viktig at alle kommuner på eget initiativ arbeider for å gjøre seg best mulig rustet for å tåle så vel krise som krig. På oppfordring fra statsråden i Justis- og beredskapsdepartementet bes vi som kommune spesielt å:

1. *Holde oss oppdatert på trusselbildet*
2. *Integrere alvorlige kriser og krig i beredskapsarbeidet*
3. *Bruke de kommunale beredskapsrådene aktivt*
4. *Lytte til statsforvalteren og be om råd og veiledning ved behov*
5. *Delta aktivt i Totalforsvarsåret (2026)*

For delvis svare ut denne oppfordringen har vi i vårt analysearbeid sett på hvilke hendelser som vil kunne påvirke de syv grunnleggende forventninger på vårt nivå:

NATOs 7 forventninger /baseline requirements								
Uønskede hendelser		Kontinuitet i nasjonale styngssystemer og kritiske offentlige tjenester	Robust energiforsyning	Evne til å håndtere ukontrollert forflytninger av mennesker	Robust mat- og vannforsyning	Evne til å håndtere masseskadesituasjoner	Robuste sivile kommunikasjonssystemer	Robuste transportsystemer
Brann, ulykker og annet								
1	Stor skogbrann		X					X
2	Brann sykehjem					X		
3	Brann i skole							
4	Atomulykke				X			
5	Storulykke industri					X		
Sykdomsbilde								
6	Pandemi mennesker	X		X	X	X		X
Kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner								
7	EKOM bortfall	X	X	X	X	X	X	
8	Svikt vannforsyning				X			
9	Svikt strømforsyning	X	X	X	X	X	X	
10	CYBER-angrep	X	X	X		X	X	
Naturhendelser								
11	Storflom							
12	Ekstremvær	X	X	X	X	X	X	X
Tilsiktede hendelser								
13	PLIVO-hendelse							
14	Trussel mot kommunalt ansatte/politikere							
Samferdsel								
15	Større trafikkulykke					X		X
Annet								
16	Store arrangementer							
17	Masseskadesituasjon			X		X		
18	Sikkerhetspolitisk krise og krig	X	X	X	X	X	X	X

Figur 13: Hendelsenes påvirkning på NATOs 7 forventninger

I vår analyse, og verdt å merke seg, er det spesielt følgende hendelser som vurderes å kunne påvirke alle de syv grunnleggende forventninger:

- 12. Ekstremvær
- 18. Sikkerhetspolitisk krise og krig

Samtidig som 6. Pandemi, sett opp mot mulig fravær av personell/kompetanse, 7. EKOM-bortfall, 9. Svikt i strømforsyning og 10. CYBER-angrep, også vurderes å ha høy påvirkning. De siste er spesielt knyttet mot samfunnets avhengighet til strøm- og energiforsyning, samt behovet samfunnet generelt har for fungerende elektronisk kommunikasjon. Dette henger i stort sammen med de funnene vi har fått i vurderingen av særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.

h) Sammendrag risiko- og sårbarhetsvurdering

Når de uønskede hendelsene skjer, alene eller samtidig, vil kommunens kriseledelse kunne iverksette mottiltak for å redusere sårbarheten. Selv om hendelser er «grønne» i sårbarhetskolonnen og klassifisert som lav sårbarhet, betyr ikke dette at hendelsene ikke kan utvikle seg negativt med tanke på konsekvenser. Noen hendelser vil kunne skape negative følgehendelser som i seg selv kan skape andre negative følgehendelser. Når ekstremvær inntreffer, vil dette med svært stor sannsynlighet skape alvorlige følgehendelser ved at viktig infrastruktur blir satt ut av funksjon. Veger og bruer kan bli stengt, telesamband og internett kan bryte sammen og strøm kan bli borte i flere dager med store konsekvenser for kommunen, næringsliv, innbyggerne og tilreisende. Dette vil også sette nød- og redningstjenesten under stort press.

Svikt i strømforsyning vil også påvirke alt som trenger strøm for å fungere, som for eksempel vannforsyning og alle typer maskiner som er avhengig av elektrisitet. Dersom det skulle oppstå en alvorlig storbrann, vil dette ofte medføre store konsekvenser. Under mange av de uønskede hendelsene vil det oppstå behov for evakuering, fra noen få personer til mange. I mange tilfeller vil det også være behov for varsling til befolkningen. Kommunen har gode prosedyrer for å kunne sørge for varsling av befolkningen, men ingen oppdatert plan for evakuering. Analysene viser at under de fleste hendelser og ved bortfall av kritiske samfunnsfunksjoner, vil kommunen ha et særlig ansvar for sårbare grupper, enten de som kommunen har omsorg for til daglig, syke, eldre eller andre med særlige behov. Kommunen vil også kunne bli berørt ved hendelser i andre kommuner, og må være forberedt på å bidra når nabokommunene ber om bistand, samt ha etablerte rutiner og verktøy for alternativ informasjonsdeling, kommunikasjon, samvirke og samhandling. Analysene viser at kriseledelsen vil kunne håndtere de analyserte uønskede hendelser, selv om noen kan bli veldig krevende. Det er derfor kritisk at enhetene utarbeider kontinuitetsplaner for å kunne håndtere alvorlige hendelser som krever mye av de ansatte, som kanskje også selv er rammet, som for eksempel under en pandemi.

For å kunne håndtere disse på en sannsynligvis forbedret måte, er det gjennom analysearbeidet identifisert forslag til forbedringer. Disse er konkretisert i egen tiltaksliste.

9. Identifikasjon av tiltak og plan for oppfølging

Alle forslag til tiltak basert på den enkelte analyse er samlet i vedlegg 1, Tiltaksliste H-ROS for Trysil kommune 2026-2030, til denne rapport. Tiltakene er kategorisert mellom *sannsynlighetsreducerende* og *konsekvensreducerende* tiltak, knyttet til hver enkelt hendelse. Her er det både forslag til organisatoriske tiltak, samt tiltak på rutiner, kompetanseheving, avtaleinngåelser, planverksutvikling, kapasitetsøkninger og investeringer. De fleste tiltak har intern styrbarhet, men det er også tiltak som medfører at kommunen må være pådriver mot, og samarbeide med, eksterne aktører. I de tilfeller har ikke kommunen alene egne virkemidler eller styrbarhet. Noen tiltak er gjentakende for flere hendelser, eksempelvis utarbeidelse av plan for etablering og drift av evakuerte- og pårørendesenter (EPS).

Tiltakslisten er ikke uttømmende, og det er en realitet at andre eller flere tiltak kan bidra til å styrke barrierene for at en hendelse oppstår, og/eller konsekvenser og følgekonskvenser hvis den først har inntruffet. Det er derfor nødvendig at det gjøres sektorvise vurderinger på virksomhetsnivå i hele kommunen, samt at arbeidet med tiltak og videre plan for oppfølging forankres og prioriteres i kommunedirektørens ledergruppe. Vi vil i så måte sikre en helhetlig, proaktiv og effektiv tilnærming til risikostyring som strekker seg fra de overordnede forholdene ned til de mer konkrete og lokale utfordringene og mulighetene på tjenestestedene.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Trysil kommune 2026 – 2030, med tiltaksliste, gir grunnlag for å utarbeide plan for oppfølging. Plan for oppfølging er selve navet i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet, og er bærende for forståelsen og prioriteringene av eventuelle enkeltsaker. Denne skal avklare helt nødvendige tiltak, sågar lovpålagte, med ansvarsfordeling, prioritering og tidsfrist. Videre vil denne gi innspill til kommunens økonomiplan og budsjettarbeid. Denne skal utarbeides av kommunedirektørens ledergruppe.

10. Forslag til langsiktige mål og strategier

Langsiktige mål og strategier skal være styrende og retningsgivende for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Prosjektgruppen har utarbeidet følgende forslag:

a) Langsiktige mål

- **Styrket samfunnssikkerhet**

Trysil kommune skal være et trygt lokalsamfunn som gjennom systematisk forebygging og styrket beredskap reduserer risikoen for uønskede hendelser som kan true liv, helse, miljø og kritiske samfunnsfunksjoner.

- **Redusert sårbarhet og konsekvens**
Kommunen skal redusere sårbarheten i tjenester og funksjoner ved alvorlige hendelser, særlig for kritiske infrastruktur og samfunnsfunksjoner, samt sårbare grupper.
- **Integrering i kommunalt planverk**
Sikre at samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i kommunens overordnede planlegging, herunder kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, sektorplaner og utviklings- og utbyggingsstrategier.
- **Helhetlig styring og rolleavklaring**
Trysil kommune skal ha en helhetlig oversikt over ansvar, roller, avhengigheter og samarbeidsbehov innen samfunnssikkerhet og beredskap, tilpasset kommunens størrelse og organisasjon, herunder prosedyre for oppdatering, revisjon og evaluering av samfunnssikkerhetsarbeidet.
- **Robusthet i møte med framtidige endringer**
Trysil kommune skal styrke sin motstandskraft og evne til å håndtere et endret risikobilde knyttet til klimaendringer, demografisk utvikling, sammensatte trusler, økt digital avhengighet og vår rolle i totalforsvaret.

b) Strategier for oppfølging

- **Risikobasert og realistisk prioritering**
H-ROS skal brukes aktivt til å prioritere tiltak innenfor kommunens økonomiske og ressursmessige handlingsrom, med særlig fokus på hendelser med høy konsekvens for liv, helse og kritiske samfunnsfunksjoner.
- **Systematisk oppfølging og tiltak**
Utarbeide og følge opp konkrete handlingsplaner, gjennom plan for oppfølging, for å redusere identifisert risiko, med tydelig ansvar, frister og kobling til handlings- og økonomiplan.
- **Forankring i kommuneplanverket**
Sørge for at funn og anbefalinger fra H-ROS legges til grunn for revisjon av kommuneplanen, herunder føringer for arealbruk, utbygging og lokalisering av kritiske funksjoner, med tilhørende vurdering av naturfare og klimapåvirkning.
- **Balansere akutt beredskap og langsiktig forebygging**
Håndtere akutte og kjente trusler samtidig som det arbeides langsiktig for å redusere strukturelle sårbarheter og framtidig risiko.
- **Kompetanse, øvelse og læring**
Trysil kommune skal opprettholde nødvendig beredskapskompetanse innen samfunnssikkerhet og beredskap, gjennom opplæring, øvelser og systematisk erfaringshåndtering og læring fra hendelser og øvelser.
- **Samhandling og samarbeid**
Kommunen skal legge stor vekt på å videreutvikle samarbeid med nabokommuner, regionale aktører, nødetater, frivillige og næringslivet for å sikre helhetlige og bærekraftige løsninger.

11. Referanser, veiledere og kilder

- Lov om sivil beskyttelse og beredskap (sivilbeskyttelsesloven), Lovdata, 2025.
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt, Lovdata, 2021.
- Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen, DSB, 2022.
- Veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt, DSB, 2018.
- Totalberedskapsmeldingen, Regjeringen, 2025.
- FylkesROS Innlandet 2022-2026, Innlandet fylkeskommune, 2022.
- Regionalanalyse, Telemarksforskning, 2026.
- FOKUS 2026, Etterretningstjenesten, 2026.
- Risiko 2026, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), 2026.
- Nasjonal trusselvurdering 2026, Politiets sikkerhetstjeneste, 2026.

12. Vedlegg

1. Tiltaksliste til H-ROS for Trysil kommune 2026-2030

Vi må bidra der vi kan. Både i det store og det lille.

H.M. Kongens nyttårstale 2026

Brannvakthytta, Foto: Ola Matsson, Destinasjon Trysil